

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Tussentijdse rapportage realisatie begroting 2017
Aanleiding : Artikel 6 lid 5 van de Financiële verordening
Datum : 30 januari 2018
Portefeuillehouder : P.J. Verheij
Schrijver : Martin Bikker

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de financiële verordening 2015 is in artikel 6 een bepaling opgenomen dat het college overweegt, op grond van de actieve informatieplicht, om uiterlijk voor 1 februari in het jaar volgend op het begrotingsjaar de raad te informeren over relevante afwijkingen ten opzichte van de door de raad vastgestelde budgetten op programmaniveau en/of investeringskredieten, die in de jaarrekening over het begrotingsjaar zullen worden verantwoord.

De gemeenteraad wordt in deze rapportage geïnformeerd over de volgende relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging (na 2e bestuursrapportage 2017):

- Afwijkingen relevant in het kader van begrotingsrechtmatigheid;
- Overige relevante afwijkingen;
- Risico's en kansen.

In deze raadsinformatiebrief worden geen begrotingswijzigingen voor 2017 voorgesteld. Begrotingswijzigingen moeten uiterlijk in het begrotingsjaar zelf worden vastgesteld. In deze raadsinformatiebrief wordt geen prognose gegeven van het jaarresultaat 2017.

Afwijkingen relevant in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsoverschrijdingen zijn onrechtmatig, maar niet in alle gevallen hoeft een begrotingsoverschrijding door de accountant te worden meegewogen in het oordeel over rechtmatigheid. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre een begrotingsoverschrijding past binnen het door de raad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten en/of de raad tijdig is geïnformeerd. Begrotingsoverschrijdingen worden getoetst aan de door de raad vastgestelde uitgangspunten voor begrotingsafwijkingen (bijlage 2 bij het controleprotocol).

Budgetten op programmaniveau

Onderstaand zijn per programma de begrote lasten na wijziging opgenomen voor het jaar 2017 na alle raadsbesluiten. De begroting na wijziging sluit met een voordelig geraamd resultaat van €488.000.

Programma	Begrote lasten	Begrote baten	Saldo
			-/- = nadelig
Bedragen x € 1.000			
Samenleven in Alblasserdam	22.027	4.757	-/- 17.270
Actief in Alblasserdam	4.861	2.719	-/- 2.142
(Be)leef in Alblasserdam	11.800	7.826	-/- 3.974
Besturen in Alblasserdam	3.195	923	-/- 2.272
Solide financieel beleid	4.963	31.049	26.086
Saldo baten en lasten	46.846	47.274	428
Mutaties reserves	1.705	1.765	60
Geraamd resultaat 2^e Burap	48.551	49.039	488

Het college verwacht op grond van de huidige inzichten op twee programma's een mogelijke overschrijding van het door de raad vastgestelde budget, waarvoor geen begrotingswijziging meer kan worden voorgelegd aan de raad. In de jaarrekening legt het college definitief verantwoording over begrotingsrechtmatigheid af.

Programma Samenleven in Alblasserdam

Op 14 november 2017 heeft de gemeente een beschikking gekregen voor een extra bijdrage met betrekking tot inkomensondersteuning. Dit is de vangnetuitkering over het jaar 2016. Deze bijdrage van € 642.000 draagt de gemeente af aan de Sociale Dienst Drechtsteden. Zowel de kosten als de inkomsten waren niet geraamd in onze begroting 2017. De mutatie is saldoneutraal voor onze gemeente.

Programma (Be)leef in Alblasserdam

Het college verwacht dat overschrijdingen op de producten brandweer, openbaar groen, reiniging en riolering leiden tot een overschrijding op programmaniveau.

Product Brandweer

In onze begroting 2017 hebben wij rekening gehouden met een teruggave van de Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid (VRZHZ) over 2017 van € 70.000. De VRZHZ doet een voorstel voor de bestemming in haar jaarrekening 2017. Een eventuele teruggave zal in 2018 plaatsvinden.

Product Openbaar groen

Het budget van het product openbaar groen wordt naar verwachting overschreden. Deze overschrijding is mede veroorzaakt door extra maaiwerkzaamheden. Het gaat hier vooral om specifieke maaiwerkzaamheden van de ecologische gebieden. Aanvankelijk was er voor gekozen om deze werkzaamheden door de eigen dienst uit te laten voeren. Echter, om te kunnen blijven voldoen aan de gewenste beeldkwaliteit is de keuze gemaakt om deze werkzaamheden uit te besteden aan de aannemer van het maaibestek. Daarnaast is er de keuze gemaakt voor extra inhuur van medewerkers in het handmatige groenonderhoud, vanwege de verslechterde beeldkwaliteit door onkruidgroei op zowel bestrating als plantsoenen in het zomerseizoen.

Product Reiniging

In de 2^e bestuursrapportage bent u geïnformeerd dat de financiële situatie voor reiniging nog onderhevig is aan veranderingen. Het budget van het product reiniging wordt naar verwachting met € 70.000 overschreden. In 2017 is meer afvalstoffenheffing kwijtgescholden dan begroot. Daarnaast is de implementatie (het omgekeerd inzamelen) van het grondstoffenplan nog niet geheel uitgevoerd en is meer tijd nodig geweest voor de voorbereiding van het grondstoffenplan, waardoor de beoogde resultaten nog niet zijn gerealiseerd.

In 2017 is er ongeveer voor € 35.000 aan extra inkomsten afvalstoffenheffing gerealiseerd ten opzichte van de geactualiseerde begroting.

Product Riolering

Het budget van het product riolering wordt naar verwachting overschreden. In 2017 zijn 17 besturingskasten van rioolgemalen vervangen en is het datawatt besturingssysteem aangesloten op het i-view 2.0 systeem voor een totaal bedrag van € 85.000.

Investeringskredieten

Waterberging

Het krediet waterberging Vinkenvolder wordt naar verwachting met € 31.000 overschreden. Dit is veroorzaakt doordat er een extra hoeveelheid grond is afgevoerd, er extra archeologische kosten zijn geweest en een bommenonderzoek heeft plaatsgevonden. Het bommenonderzoek is grotendeels gesubsidieerd (70% van de kosten). Als gevolg van deze extra werkzaamheden wordt eveneens de bijdrage vanuit het Waterschap verhoogd. De totale extra inkomsten worden ingeschat op € 19.000. Het netto verwachte tekort is € 12.000.

Uitvoeringskrediet Grondstoffenplan/ deeltkrediet reiniging Blokweer Noord.

Voor de uitvoering van het grondstoffenplan is een bijgesteld krediet van € 415.000 beschikbaar. Naar verwachting wordt dit krediet met ongeveer € 50.000 overschreden. Oorzaken hiervan betreffen extra werk en tegenvallers tijdens de uitvoering. Dit heeft ook extra inzet van eigen medewerkers met zich meegebracht.

Over een bedrag van ongeveer € 45.000 bestaat een dispuut. Het risico bestaat dat de overschrijding met dit bedrag toeneemt.

Op het deeltkrediet ondergrondse containers in Blokweer Noord wordt een voordeel verwacht van € 50.000. Dit voordeel is gerealiseerd omdat de vijf ondergrondse containers vanuit de uitvoering Grondstoffenplan konden worden hergebruikt in plaats van dat ze nieuw ingekocht moesten worden.

De kapitaallasten ten laste van het product reiniging die samenhangen met de € 50.000 overschrijding op het grondstoffenplan en de € 50.000 voordeel op Blokweer Noord bedragen per saldo € 0.

Overige relevante afwijkingen

Verbonden partijen

Op grond van deze risicoclassificatie wordt een informatie- en sturingspakket toegepast: basispakket, pluspakket of compleetpakket. Voor gemeenschappelijke regelingen in het basispakket wordt de raad alleen geïnformeerd vanuit de actieve informatieplicht bij belangrijke ontwikkelingen via de bestuursrapportage of een RIB. Voor verbonden partijen waarvoor het pluspakket of het Compleetpakket geldt, wordt altijd verantwoording afgelegd in de bestuursrapportage. De afwijkingen die blijken uit de 2e bestuursrapportage van de verbonden partijen zijn nog niet opgenomen in onze 2e bestuursrapportage, omdat deze eerder wordt vastgesteld.

Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden

In de Drechttraad van december 2017 is de 2e bestuursrapportage 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) vastgesteld. De bijdrage van de gemeente Alblasterdam aan de GRD is € 421.000 hoger dan volgens de 2e bestuursrapportage 2017. Door de toetreding van Hardinxveld Giessendam zijn de reserves van de GRD afgerekend. De gemeenten krijgen in totaal € 1,1 miljoen terug van de GRD. De totale wijziging is als volgt opgebouwd:

Resultaat effect	195.000
Saldo neutraal	-616.000
Totaal wijzigingen	-421.000

Toelichting wijzigingen resultaat effect

- Een voordeel van € 81.000 op de inkomensondersteuning het verwachte tekort voor 2017 voor de gemeente Alblasterdam is afgenomen tot € 414.000. In onze begroting was rekening gehouden met een tekort van € 495.000;
- Een voordeel van € 55.000 door afrekeningen van reserves door de toetreding van Hardinxveld Giessendam.
- Voordelen op de AWBZ/WMO-taken (inclusief oude taken) van € 91.000.
- Nadelen op minimabeleid van € 36.000.
- Diverse overige effecten voor een bedrag van € 4.000 (voordelig).

Toelichting saldo neutrale wijzigingen

- Een saldoneutraal nadeel van € 642.000 op de inkomensondersteuning. Dit is het gevolg van de vangnetuitkering die op het programma "Samenleven in Alblasterdam" is toegelicht.
- Diverse overige effecten waarbij de gemeente Alblasterdam per saldo meer geld krijgt van het rijk en dit 1 op 1 afdraagt aan de SDD. Deze wijzigingen zijn per saldo neutraal voor de gemeente.

Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

In de 2e bestuursrapportage van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ), die is vastgesteld door het algemeen bestuur in de vergadering van 30 november 2017, wordt een financiële prognose verwacht van € 2,5 miljoen waarvan 1,7 miljoen wordt ingezet voor de Monitor bezuinigingsopgave Meerjarenperspectief (MJP). Het resterende voordelige resultaat bedraagt 0,8 miljoen. Alblasserdam heeft een aandeel van ongeveer 4%. Of de gemeente Alblasserdam een bijdrage terugkrijgt is afhankelijk van het definitieve resultaat en de bestemming hiervan dat in 2018 bekend wordt.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

In de 2e bestuursrapportage van de omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, die is vastgesteld door het algemeen bestuur in de vergadering van 23 november 2017, wordt een voordelig resultaat van € 792.000 verwacht. Of de gemeente Alblasserdam een bijdrage terugkrijgt is afhankelijk van het definitieve resultaat en de bestemming hiervan dat in 2018 bekend wordt. Voor 2017 is het de verwachting dat er een overbesteding is op het jaarplan van 5%. Dit is een trendbreuk ten opzichte van voorgaande jaren, waarin zowel op het bouw, als milieudeel minder werd besteed dan de ramingen in de jaarplannen. Dit is mede het gevolg van de aantrekkende economie. In 2017 is een teruggave ontvangen voor de onderbesteding van het jaarplan 2016 van € 123.000. Deze teruggave is niet begroot. Een eventuele afrekening van de overbesteding 2017 kan worden opgevangen binnen het product omgevingsvergunningen.

Dienst Gezondheid en Jeugd

In de 2^e burap van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ wordt een tekort verwacht van ruim € 5,4 miljoen. Dit tekort is conform de verwachting bij de 1^e bestuursrapportage en de knoppennotitie. In onze begroting hadden wij reeds rekening gehouden met ons aandeel in dit tekort. De Dienst Gezondheid en Jeugd meldt in haar 2^e bestuursrapportage dat het de verwachting is dat 2017 saldoneutraal zal afsluiten.

Overig relevant

Vinkenwaard Noord

Eind december 2017 heeft de Raad van Arbitrage uitspraak gedaan in een geschil tussen de aannemer van Vinkenwaard Noord en de gemeente Alblasserdam over een claim inzake stagnatiekosten.

De gemeente had hiervoor een bedrag gereserveerd van € 126.000. De toegewezen hoofdsom bedraagt € 43.000 de bijhorende wettelijke rente en proceskosten bedragen € 19.000. Het saldo wordt verantwoord op het product 300 Wegen straten en pleinen.

Bochanenterrein

De grondverkoop van het Bochanenterrein was in de begroting voorzien voor 2017. Dit is niet gerealiseerd, omdat de laatste formele punten tussen de ontwikkelaars, huurder en investeerder nog niet waren afgehandeld. De verkoop wordt nu in januari 2018 verwacht. Voor het jaar 2017 leidt dit tot een nadeel van € 400.000.

Er zijn meer gemeentelijke projectkosten gerealiseerd dan in de begroting opgenomen. In de 2e bestuursrapportage was een raming opgenomen van € 23.000. In dit bedrag was geen rekening gehouden met de reeds gemaakte kosten tot de 2e bestuursrapportage 2017 van € 22.000. Daarnaast is in het laatste deel van het jaar € 17.000 meer uitgegeven dan geraamd, omdat in het laatste kwartaal meer uren voor ambtelijke begeleiding nodig waren. Bij interne overdracht van het project in de zomervakantie leken de discussies bijna allemaal afgerond te zijn. Dit bleek niet het geval. Er zijn extra inspanningen geleverd rond de afstemming met de omwonenden en de voorbereidingen van het notarieel transport.

Algemene uitkering

In 2017 verwachten wij € 86.000 minder aan inkomsten dan begroot uit de algemene uitkering. Wij hebben de begroting 2017 gebaseerd op de meicirculaire 2017. De belangrijkste reden is dat voor de jaren 2016 en 2017 de uitkeringsfactoren naar beneden zijn bijgesteld.

Er zijn ook enkele voordelen in de inkomsten die wij niet geraamd hadden. Deze voordelen moeten wij echter ook afdragen, waardoor ook aan de lastenkant een overschrijding ontstaat. Het betreffen een uitkering voor loonkostensubsidie van € 33.000 en een uitkering voor "Maak verschil" van € 41.000.

Bijstelling pensioenen wethouders

Het verschil tussen het opgebouwde beleggingstegoed en het benodigde beleggingstegoed voor de pensioen voor wethouders is in 2017 opgelopen, omdat de verwachte rendementen zijn bijgesteld. Ten laste van het jaarresultaat 2017 moet een extra reservering worden gedaan van € 110.000.

Woonwagenwoningen

Voor het project woonwagenwoningen heeft de raad een netto krediet (inclusief bijstellingen) beschikbaar gesteld van € 1.771.000. Het project wordt uitgevoerd binnen dit totale krediet. Het project bestaat uit twee onderdelen die op een andere wijze zijn gedekt:

- Verkoop woningen en algemene kosten € 711.000 (ineens ten laste van exploitatie en deels dekking uit reserves)
- Investerings in de openbare ruimte € 1.060.000 (activeren en afschrijven)

De werkelijke kosten op het onderdeel verkoop woningen en algemene kosten zijn naar verwachting ongeveer € 142.000 hoger. Dit leidt in de jaarrekening 2017 tot een overschrijding op de begrote jaarlast (product 170 woonwagenezaken in het programma Actief in Alblasterdam). Op het onderdeel investeringen in de openbare ruimte wordt een voordeel verwacht van ruim € 400.000. Dit verwachte voordeel zal leiden tot lagere kapitaallasten in de jaren 2018 en verder.

De verwachte overschrijding op het onderdeel verkoop woningen en algemene kosten is het gevolg van aantal dingen. Er moest een extra processtap in het project genomen worden. De projectkaders moesten worden bijgesteld en er moesten nieuwe overeenkomsten met bewoners worden gesloten. Dit heeft een jaar vertraging veroorzaakt en extra plankosten. Daarnaast was in de raming van de woningen uitgegaan van een prefab woning zoals elders in Nederland gerealiseerd. Omdat de gemeente de woningen over moest dragen aan Woonkracht10, moest voldaan worden aan hun programma van eisen. Dit kwaliteitsniveau lag hoger en daarmee ook de realisatiekosten. Tot slot was er een overschrijding op de voorbereidingskosten en de kosten Directie en Toezicht vanuit het IBD. Omdat voldaan moest worden aan het programma van eisen van Woonkracht10, is gekozen voor een traditionele aanbestedingsvorm. Hierdoor was extra inzet van het Ingenieursbureau noodzakelijk.

Het voordeel op de investeringen in de openbare ruimte is ontstaan door aanbestedingsvoordelen en hergebruik van materialen uit andere projecten.

Budgetoverheveling

Havengebied

Voor formulering en uitwerking van de ambitie voor de ontwikkeling van het Alblasterdamse havengebied is budget beschikbaar gesteld voor 2017 van € 297.000 om de eerste stappen in de uitvoering van de ambitie te zetten. In mei 2017 is de ambitievorming succesvol afgerond met vaststelling in de gemeenteraad. In september 2017 is het project overgedragen aan een andere projectleider. Hierdoor is vertraging ontstaan in de realisatie van de beoogde uitvoeringsstappen. De totale kosten in 2017 bedragen naar verwachting ongeveer € 210.000. De uitvoering loopt door in 2018, dus om die reden zal bij de jaarrekening 2017 een voorstel worden gedaan het restantbudget over te hevelen naar 2018.

In februari 2018 wordt een verdere aanpak en fasering van het project ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd. In dit document zal ook meer inzicht worden gegeven in de financiën.

In 2017 is de subsidie UHB afgerekend. In de boekwaarde van de grondexploitatie was rekening gehouden met een subsidieopbrengst van € 651.000. De definitieve beschikking is € 813.000. Het voordeel bedraagt € 162.000.

Organisatieontwikkeling

Een deel van de in 2017 geplande activiteiten in het kader van organisatieontwikkeling zal begin 2018 plaatsvinden. In 2017 blijft hierdoor budget over. Bij de jaarrekening 2017 zal een voorstel worden gedaan om € 56.000 van het budget 2017 over te hevelen naar 2018.

Fietspad Oost Kinderdijk

In juni 2017 heeft de raad het krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van het Fietspad Kinderdijk Oost. Onderdeel van dit krediet is een exploitatiebudget van € 408.000 ter beschikking gesteld om het Fietspad Kinderdijk-Oost juridisch mogelijk te maken. De juridisch kosten bestaan uit externe advieskosten, schadeloosstelling en interne begeleiding. Naar verwachting wordt in 2017 ruim € 200.000 aan kosten gemaakt op dit budget. De uitvoering loopt door in 2018, dus om die reden zal bij de jaarrekening 2017 een voorstel worden gedaan het restantbudget over te hevelen naar 2018.

Molen Souburgh

In november 2017 heeft de raad het krediet beschikbaar gesteld voor de restauratie van de Molen Souburgh. In de begroting is rekening gehouden met een budget van € 375.000 in het jaar 2017 en een budget van € 375.000 in 2018. Naar verwachting wordt dit budget in 2017 grotendeels niet benut, omdat de overeenkomsten en omgevingsvergunning vertraagd zijn. Bij de jaarrekening 2017 zal een voorstel worden gedaan het restantbudget over te hevelen naar 2018

Kansen en risico's

Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

In 2016 is het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV gepubliceerd. De jaarrekening 2017 is de eerste jaarrekening waarop de wetwijziging van toepassing is. Onderdeel van de wijziging is de invoering taakvelden. Daarmee samenhangend zijn de regels voor kostenverdeelssystematiek van de afdelingskosten en overhead naar producten- en investeringen gewijzigd. De exacte gevolgen voor de jaarrekening 2017 zijn op dit moment nog niet bekend, omdat nog niet alle kosten- en opbrengsten voor 2017 in beeld zijn. Het kan zijn dat producten- en investeringen nog muteren door de definitieve verdeling van de afdelings- en overheadkosten.

Gemeenschappelijke regelingen

De cijfers over het jaar 2017 van de gemeenschappelijke regelingen zijn nog niet bekend. De uitkomsten hiervan kunnen significante invloed hebben op het resultaat over 2017 van de gemeente.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,



de secretaris
S. van Heeren



de burgemeester
J.G.A. Paans